

**Hrvatski sustav ne predviđa
sankcije za klijente prostitutki**

Mušterije bez kazne, djevojčice u zatvor

Anto Nabilo: To što su
te mušterije činile je
amoralno, ljudski
neprihvatljivo i gnusno,
ali nije protuzakonito.
Nema načina da ih se
kazni

Prema važećim zakonima, mušterije prostitutki, čak i kad su one maloljetne, ne čine ništa protuzakonito pa ne mogu ni prekršajno odgovarati

● ZAGREB

Klijenti koji su koristili usluge djevojčica iz osječkog doma mogu se bojati za svoj ugled, no mogu biti mirni što se tiče policije, suda i kazne: iako su svjesno koristili i plaćali seksualne usluge maloljetnih, vjerovatno zastrašenih djevojčica, nema nikakve osnove za njihov kazneno-pravni progon jer su djevojčice starije od 14 godina. Čak štoviše, u strahu mogu biti upravo te djevojčice.

Naime, prema važećim hrvatskim zakonima, mušterije prostitutki, čak i kad su one maloljetne, ne čine ništa protuzakonito: prostitutke koje prodaju seksualne usluge su u prekršaju i mogu biti kažnjene novčanom kaznom ili kaznom zatvora do 30 dana, svodnici su u kaznenom djelu podvođenja i mogu biti kažnjeni zatvorom i do pet godina ako su djevojke maloljetne, a mušterije nisu krive ni po jednom važećem zakonu.

Četiri slučaja u karijeri

- To što su te mušterije činile je amoralno, ljudski neprihvatljivo, gnjusno, osobito u kontekstu domskih djevojčica kojima treba posebno pomoći u životu, ali nije protuzakonito. Nema načina da ih se kazni - kaže odvjetnik Anto Nobilo.

Kažnjiv je seksualni odnos samo s mladima od 14 godina i to bez obzira jesu li pristali na odnos ili ne. Na manjkavosti takvog sustava upozorava i Lana Petö Kujundžić, sutkinja za mladež zagrebačkog Županijskog suda, koja sada radi na Vrhovnom sudu u vijeću za

mladež. - Već se godinama vodi debata o tome, no za sada bez uspjeha. Predlagalo se da klijent bude u prekršajnom djelu barem u situacijama kad je djevojka čije tijelo kupuje maloljetna ili je prisiljena na prostituciju, a klijent to zna. Međutim, ni to nije prošlo - kaže sutkinja Petö Kujundžić.

U većini europskih zemalja, ističe, klijent nije u prekršaju, a prostitutka jest. Iznimka su nordijske zemlje, poput Švedske, koja je okrenula priču te uhvaćena prostitutka nije u prekršajnom djelu, a njezin klijent jest. Švedska je na taj način prepolovila prostituciju. Muškarac koji prostitutki plati za uslugu može očekivati novčanu kaznu, pa čak i zatvor do šest mjeseci. Kažnjiv je već i sam pokušaj kupovanja seksualnih usluga.

Maloljetnička prostitucija kod nas nedvojbeno postoji, no njezina učestalost, ističe sutkinja Petö, kod nas je tamna i nepoznata brojka, iako je nedvojbeno kako je ima. U 26 godina sudovanja, sutkinja Petö Kujundžić imala je tek četiri takva slučaja, a tek se u jed-

Mila Jelavić:

pravobraniteljica za djecu
Kod nas u Kaznenom zakonu nema kazne za seksualni odnos s djecom starijom od 14 godina. Tu granicu treba podignuti na 16 godina

Kujundžić: Ti slučajevi rijetko dođu do suda, a još se rjeđe sudi svodnicima

nom slučaju radilo o djevojčicama. U tri navrata radilo se o dječacima, a u jednom slučaju dječaci su bili štićenici odgojnih domova. Maloljetne prostitutke mogu se kazniti zatvorom do 10 dana, no u praksi se uvijek izriču odgojne mjere ili smještanje u dom za odgoj djece s poremećajima u ponašanju.

Dobrovoljni odnos

- Do suda ti slučajevi dođu vrlo, vrlo rijetko, a još se rjeđe procesuiraju svodnici. To je glavna stvar. Dogodi se da djevojčice ili počnu sebe smatrati dijelom tog miljea i ne žele 'drukati' svodnika ili su toliko zastrašene da se ne usude zucnuti - kaže Petö Kujundžić.

Prema podacima MUP-a, lani je privedeno 170 osoba zbog odavanja prostituciji te 38 osoba zbog podvođenja. Koliko je u tim brojkama slučajeva koji su uključivali maloljetnike nije poznato jer MUP ne vodi o tome podatke.

Pravobraniteljica za djecu Mila Jelavić kaže kako je problem što je dobna granica za stupanje u seksualni odnos bez kazne u Hrvatskoj vrlo niska. Zakon, naime, ne kažnjava slučajeve ako su djeca starija od 14 godina i ako su dobrovoljno pristala na seksualni odnos.

Zato su predložene izmjene Kaznenog zakona u kojem bi ta granica bila podignuta na 16 godina. - Većina zemalja EU upravo ima tu dobnu granicu - kaže Mila Jelavić. ●
K. Turčin